

ALFABETIZAREA VIZUALĂ CA METODĂ DE PREDARE A DISCIPLINEI CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ

Lect. univ. dr. Sorina VICTORIA
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Asist. univ. drd. Diana AVRAM (ȘANDRU)
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Abstract: *The article attempts to analyse the role of films as a teaching method in the process of Romanian language teaching to international students enrolled in the preparatory programme for foreign citizens in the Romanian language at the “1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia. The main purpose of this study is to demonstrate the potential of this method in terms of developing and reinforcing linguistic and intercultural competencies, specifically visual literacy, within the context of developing multimedia competencies. It also investigates the potential advantages of this method concerning some key areas within the field of second language acquisition, including phonology and vocabulary. This approach enables students to understand Romanian culture as a foreign culture, as well as develop their competence in spelling, listening and the acquisition of language. It also allows students to distinguish between different sounds within a foreign language. The paper presents potential avenues for integrating films into various forms of educational activities, underscoring their pedagogical and instructive value. It will be demonstrated through the analysis of two films, Vlad Țepeș (1979) and a more recent one, Maria, Queen of Romania (2019), both plots presenting moments in the history of Romania. A series of exercises intended to be implemented before, during, and after film presentations have been devised to enhance students’ learning experience.*

Keywords: *teaching methods, intercultural competencies, linguistic competencies, visual literacy.*

Alfabetizarea vizuală, ca parte integrantă a alfabetizării sau literației multimodale, reprezintă un concept cheie în educația modernă, întrucât presupune interpretarea, analizarea și utilizarea imaginilor ca forme de comunicare, într-o eră digitală, în care comunicarea vizuală este predominantă, dezvoltarea acestei abilități devenind esențială. Conceptul de alfabetizare multimodală, folosit pentru prima dată de Caret Jewitt și Gunther Kress în studiul *Multimodal Literacy* (2003), a fost definit ca un set de resurse care vizează crearea de sensuri, prin includerea imaginii, mișcării, muzicii și a efectelor sonore¹, adică multimodal, apelând nu numai la semnificația lingvistică, ci și la cea vizuală, auditivă, gestuală, spațială și la modul în care acestea interacționează. Accentul se pune pe proiectarea/ înțelegerea discursului multimodal, deoarece „Alfabetizarea multimodală se concentrează pe proiectarea discursului prin investigarea contribuțiilor resurselor semiotice specifice

---

¹ Caret Jewitt, Gunther Kress, *Multimodal Literacy*, New York, P. Lang Publisher, 2003.

(de exemplu, limbaj, gesturi, imagini) utilizate împreună în diferite modalități (de exemplu, vizual, auditiv, somatic), precum și interacțiunea și integrarea lor în construirea unui text multimodal coerent (cum ar fi reclame, afișe, reportaje, site-uri web, filme). Abordarea multimodală ia în considerare modul în care alegerile lingvistice și vizuale (și de altă natură) complinesc scopurile textului, ale publicului și ale contextului, și modul în care aceste alegeri funcționează împreună în organizarea și dezvoltarea informațiilor și a ideilor”² (trad. n. S.V., D.A.). Aceste provocări multiple în contextul literației, de natură informațională, vizuală, multiculturală, mediatică ș.a. derivă din Recommendation 2006/962/EC of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (Recomandarea 2006/962/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții) care face referire la opt competențe-cheie care pun accent pe gândirea critică, inițiativă, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor ș.a. Aceste competențe vizează: comunicarea în limba maternă, comunicarea în limbi străine (care implică abilități de comunicare - ascultare, vorbire, citire și scriere -, dar și de înțelegere interculturală), competența matematică și competențe de bază privind știința și tehnologia, competența digitală, competențe sociale și civice, simțul inițiativei și al antreprenoriatului și, nu în ultimul rând, conștiința și expresia culturală, care vizează componenta culturală, într-o percepție multimodală (muzică, teatru, literatură și arte vizuale).

Astfel de obiective de învățare/ alfabetizare multimodală și de achiziție a unor competențe diverse ne-am propus în contextul predării disciplinei *Cultură și civilizație românească*, apelând la metode care pot îmbunătăți semnificativ procesul de predare, oferind studenților un mod mai captivant de a învăța despre istoria, cultura și valorile românești. Prezenta lucrare reprezintă un experiment didactic la care am recurs în practică alături de studenți din anul pregătitor, provenind din țări ca Iordania, Guineea, Chile, Uruguay, Belize, Siria ș.a., de nivel B1-B2, pe parcursul anului universitar 2023-2024, semestrul II, în cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Activitățile au fost propuse pentru cursul de *Cultură și civilizație românească*, dar pot fi utilizate, cu succes, și la cursurile destinate comunicării orale și scrise sau la cele care vizează limbajele specializate în științe umaniste. Eficiența acestor activități didactice, în context multimodal, a fost verificată în practică și a făcut obiectul de studiu al unei lucrări, publicate anterior, în care am discutat despre importanța abordării romanului grafic „drept o resursă didactică valoroasă în predarea limbii române ca limbă străină, identificând

² Multimodal literacy focuses on the design of discourse by investigating the contributions of specific semiotic resources, (e.g. language, gesture, images) co-deployed across various modalities (e.g. visual, aural, somatic), as well as their interaction and integration in constructing a coherent multimodal text (such as advertisements, posters, news report, websites, films). The multimodal approach takes into account how linguistic and visual (and other) choices fulfill the purposes of the text, the audience and context, and how those choices work together in the organisation and development of information and ideas. (Fei Victor Lim, *Multimodal Literacy*, în „Practice”, vol. 1., 2013, pp. 52-57, disponibil la https://www.researchgate.net/publication/306080495_Multimodal_Literacy/citation/download, accesat la 21.10.2024).

abilitățile și competențele care pot fi predate/ asimilate prin intermediul acestui tip de texte și oferind, totodată, exemple concrete despre cum pot fi integrate aceste romane grafice în procesul de instruire”³. Demersul didactic vizează, de această dată, utilizarea filmelor ca resursă didactică în predarea limbii române ca limbă străină, aceste resurse facilitând achiziții lingvistice și aspecte culturale și sociale într-un mod captivant și accesibil.

Predarea limbilor străine prin intermediul unor astfel de resurse „neconvenționale” și-a dovedit eficiența, devenind obiect de studiu pentru numeroase cercetări, care au evidențiat potențialul multidimensional și multimodal al filmelor, ca resursă didactică. Complexitatea acestei resurse vizează literația multimodală prin atribuirea și crearea de sens pe baza a ceea ce este perceput vizual, auditiv, afectiv, cercetătorii subliniind legătura indisolubilă între achiziția lingvistică și cea interculturală: „Spațiul de învățare al filmului este multidimensional și multimedia; el conține texte verbale, acustice, vizuale și audiovizuale în diverse combinații. De un interes deosebit în ceea ce privește didactica limbii și a culturii”⁴. Componenta interculturală este deosebit de importantă în acest context, întrucât studenții sunt capabili să înțeleagă mesajele culturale și simbolice transmise, iar vizionarea filmelor aduce beneficii majore în formarea deprinderilor de rostire, precum și în aspecte care țin de fonologie și vocabular. Primul contact cu o limbă străină se face prin parcurgerea unei perioade orale, scopul ei principal fiind reeducarea aparatului audio-fonator al vorbitorilor potrivit cu modelele sonore ale noii limbi. Adaptarea audio-fonatorie urmărește două aspecte:

„1) *aspectul auditiv*, adică crearea posibilității de identificare a unităților mesajului sonor emis;

2) *aspectul articulatoriu*, care înseamnă organizarea unităților fonologice într-o articulare corectă, pentru emiterea sonoră a unui mesaj”⁵.

Vizionarea filmelor ajută la dezvoltarea competențelor de înțelegere orală, întrucât studenții se confruntă cu diferite accente, voci, ritm și fluentă, pregătindu-i pentru a face față diversității contextelor de comunicare din viața reală. Însă, în ceea ce privește fonologia, procesul de învățare a categoriilor de sunete ale unei a doua limbi (L2) ca adult poate fi o sarcină destul de dificilă. Adesea, cursanții au mai mult succes în învățarea vocabularului, ortografiei și sintaxei străine decât a fonologiei,

³ Sorina-Maria Victoria, *Romanul grafic la ora de limba română ca limbă străină* în „Annales Universitatis Apulensis. Series PHILOLOGICA”, nr. 24/2/2023, pp. 326-332, ISSN 1582-5523, disponibil la http://philologica.uab.ro/upload/40_388_34.pdf

⁴ „Der Lernraum Film stellt sich mehrdimensional und multimedial dar, er beinhaltet verbale, akustische, visuelle und audiovisuelle Texte in unterschiedlichen Kombinationen. Sprach und kulturdidaktisch von besonderem Interesse ist”. (Badstübner-Kizik C, *Kreativer interkultureller Lernraum Film*, apud Adam Sobek, *Begegnung mit fremder kultur über visuelle texte. Aspekte authentischer realitäten in den spielfilmen Hannah Arendt (2012) und Westen (2013)*, în vol. Marlena Iwona Bielak, Janusz Taborek (ed.), *A dialogic contribution to determinants of glottodidactic space*, Piła, Poland, 2016, pp. 55-69).

⁵ V. Șerban, Liliana Ardelean, *Metodica predării limbii române. Curs intensiv pentru studenți străini*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980, p. 55.

atât în ceea ce privește producția, cât și înțelegerea⁶. Acest lucru este atribuit faptului că suntele limbii materne sunt învățate devreme și sunt dificil de reglat ulterior.

Prezenta lucrare își propune să investigheze cum utilizarea filmelor ca resursă didactică poate facilita alte aspecte ale învățării unei a doua limbi, cum ar fi achiziția lingvistică și cea interculturală, care presupune dobândirea noțiunilor de vocabular, comprehensiunea textului audio-vizual, dar și formarea unei perspective critice asupra istoriei și culturii. Alfabetizarea vizuală/ cinematografică trebuie să fie formată în contextul dezvoltării competențelor multimedia. Prin intermediul alfabetizării vizuale, studenții pot face legătura între aceste elemente vizuale și aspectele istorice și culturale, fiind capabili să: dezvolte o înțelegere mai profundă a identității naționale, să coreleze imagini cu evenimente istorice și repere culturale și să exploreze simbolistica elementelor vizuale în cultura românească. Utilizarea acestor resurse aduce o serie de beneficii care includ: dezvoltarea gândirii critice (prin analizarea filmelor, studenții învață să gândească critic, să interpreteze și să pună întrebări despre ceea ce văd), îmbunătățirea memoriei vizuale (filmele ajută la fixarea informațiilor, facilitând astfel învățarea pe termen lung) și învățarea interactivă și participativă.

Scopul acestei lucrări este să prezinte posibile opțiuni de includere a filmelor în diferite tipuri de activități de învățare și de a sublinia potențialul lor didactic și educativ, fiind evidențiate avantajele utilizării filmelor în dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale. Articolul prezintă o serie de activități propuse înainte, în timpul și după vizionarea celor două filme propuse: *Vlad Țepeș* (1979) și *Maria, Regina României* (2019), ambele cu caracter istoric. Prezenta lucrarea se va axa doar pe discuțiile care vizează filmul *Vlad Țepeș*, cel de-al doilea film propus, *Maria, Regina României*, fiind subiectul unei lucrări viitoare. Întrebările propuse studenților au fost împărțite în trei etape, primele două faze fiind premergătoare vizionării filmelor:

1. PREGĂTIREA PENTRU PROIECȚIA LUNGMETRAJULUI

- Cine a fost Vlad Țepeș?
- Pentru ce a devenit cunoscut?
- Când și unde a trăit?
- Ați auzit despre Dracula și despre Bram Stoker?

2. DISCUȚII PE MARGINEA AFIȘELOR FILMULUI

- Ce vedeți în prim-plan/în fundal?
- De ce sunt atât de importante persoanele și elementele prezentate?
- Ce simbolizează elementele respective?
- Cum ați caracteriza personajul principal?

3. TEME DE REFLECȚIE

---

⁶ „Regarding phonology, the process of learning the sound categories of a second language (L2) as an adult can be a rather challenging task. Often learners have more success learning foreign vocabulary, orthography and syntax than phonology, both in terms of production and understanding.” (J. Birulés-Muntané & S. Soto-Faraco, *Watching Subtitled Films Can Help Learning Foreign Languages*, Published online 2016 Jun 29. Doi: 10.1371/journal.pone.0158409, disponibil la <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0158409>, accesat la 21.10.2024.

- Ce v-a plăcut / nu v-a plăcut în mod deosebit la acest film?
- Ce efect a avut asupra dumneavoastră personajul Vlad Țepeș?

Redăm, în continuare, fără nicio intervenție, câteva răspunsuri ale studenților, alese în funcție de gradul de complexitate:

	Cine a fost Vlad Țepeș?
S1	Vlad Țepeș, cunoscut și sub numele de Vlad al III-lea. Vlad Țepeș a trăit între anii 1431 și 1476.
S2	Vlad Țepeș a fost un domnitor al Țării Românești în secolul al XV-lea. Este cunoscut și sub numele de Vlad al III-lea sau Vlad Drăculea.
S3	Vlad Țepeș a fost un domnitor român al Țării Românești în secolul al XV-lea. El este cunoscut pentru metodele sale dure de pedeapsă și pentru lupta sa împotriva invaziilor otomane.
S4	Vlad al III-lea al Valahiei (Sighișoara, Transilvania; 1428/31-1476/77), cunoscut sub numele de Vlad Țepeș sau Vlad Dracula, a fost principe al Valahiei între 1456 și 1462. Este considerat unul dintre cei mai importanți conducători din istoria Munteniei și un erou național al României.
S5	Vlad Țepeș, cunoscut și sub numele de Dracula, a fost un conducător al Valahiei (acum parte a României de astăzi) în secolul al XV-lea. Numele său a ajuns să fie recunoscut pe scară largă și este probabil cel mai faimos domnitor valah în străinătate.

Prima întrebare a fost înțeleasă de către toți studenții, așa cum reiese din răspunsurile de mai sus. În toate răspunsurile selectate, studenții au dovedit astfel că au abilitatea de a face conexiuni între personajul din film și personalitatea istorică, Vlad Țepeș, pe baza cunoștințelor dobândite la cursul de *Cultură și civilizație românească*.

	Pentru ce a devenit cunoscut?
S1	El a devenit cunoscut că: Cruciade: A luptat împotriva Imperiului Otoman, apărând Țara Românească de invaziile otomane. Politică dură: A fost un conducător autoritar, cunoscut pentru pedepsele sale brutale, inclusiv împălărea, de unde i-a venit și porecla de „Țepeș”. Brutal: A fost un personaj controversat, dar a devenit o figură emblematică în cultura populară, inspirând personaje precum Dracula.
S2	A devenit cunoscut pentru cruzimea sa extremă și pentru metodele sale brutale de pedeapsă, în special trasul în țeapă, de unde și-a căpătat numele de „Țepeș”.
S3	Vlad Țepeș a devenit cunoscut pentru cruzimea sa, în special pentru utilizarea țepuirii ca metodă de execuție. De asemenea, este recunoscut pentru apărarea teritoriului său împotriva otomanilor.
S4	Vlad Țepeș, cunoscut și sub numele de Vlad Țepeș sau Vlad al III-lea, Prințul Țării Românești, era cunoscut în principal din două motive: 1. Brutalitatea lui pe câmpul de luptă și metoda lui preferată de pedeapsă: Vlad Țepeș este renumit pentru cruzimea sa extremă și pentru folosirea în țeapă ca metodă de execuție și pedeapsă. Această practică i-a adus porecla „Țepeșul”. Cruzimea sa a fost documentată atât de dușmanii săi, cât și de proprii cronicari,

	<p>care au descris în detaliu torturi și execuții atroce pe care le-a ordonat, prin care au căutat să insuflă teroarea adversarilor săi și propriului popor.</p> <p>2. Inspirația pentru personajele lui Dracula: Vlad Tepeș a devenit celebru și în cultura populară datorită romanului „Dracula” de Bram Stoker, apărut în 1897. Deși Stoker nu și-a bazat direct personajele pe viața lui Vlad Tepeș, a fost inspirat de reputația sa însetată de sânge și de legendele care i-au înconjurat silueta pentru a crea faimosul vampir. Această asociere cu vampirismul și groază a ajutat la consolidarea faimei lui Vlad Tepeș în întreaga lume.</p> <p>Pe lângă aceste motive, Vlad Tepeș este consemnat în istoria României și ca un aprig apărător al țării sale împotriva invaziei otomane și ca un guvernator care a căutat să impună ordine și dreptate pe teritoriul său, deși metodele sale erau extrem de violente.</p>
S5	<p>Turcii îl numeau „Țepeș”, deoarece metoda sa preferată de pedeapsă era tragerea oamenilor în țeapă. Născut în Transilvania, Vlad al III-lea a condus Valahia în mai multe perioade neconsecutive: 1448, 1456-1462 și 1476. Este cunoscut pentru metodele sale brutale, inclusiv pentru tragerea în țeapă a zeci de mii de oameni, de la țărani și vagabonzi la nobili și ambasadori străini. Acțiunile sale i-au adus numele de „Vlad Țepeș”.</p>

Răspunsurile oferite la cea de-a doua întrebare evidențiază faptul că studenții dețin informații istorice și culturale, deoarece au asociat personalitatea lui Vlad Țepeș cu simbolul țepușei. Mai mult decât atât, studenții au interpretat acest simbol ca fiind echivalentul acțiunilor brutale ale domnitorului.

	Când și unde a trăit?
S1	Vlad Țepeș a trăit în secolul al XV-lea, între anii 1431 și 1476, în diferite locuri din zona Munteniei, inclusiv Târgoviște și București.
S2	Vlad Țepeș a trăit în secolul al XV-lea, între anii 1431 și 1476, în Țara Românească, o regiune situată în sudul României de astăzi. Filmul îl prezintă în timpul domniei sale, într-o perioadă de războaie și conflicte.
S3	Vlad Țepeș a trăit în secolul al XV-lea, între anii 1431 și 1476, în Țara Românească, o regiune din sudul României de astăzi.
S4	<p>Vlad Țepeș, cunoscut și sub numele de Vlad al III-lea sau Vlad Drăculea, a trăit în secolul al XV-lea, mai exact între 1431 și 1476. S-a născut la Sighișoara, oraș din regiunea Transilvaniei, care la acea vreme făcea parte din Regatul Ungariei.</p> <p>Vlad a fost prințul Țării Românești, o regiune care corespunde aproximativ cu sudul României actuale. În timpul vieții sale, a avut trei perioade diferite de domnie: 1448, 1456-1462 și 1476.</p> <p>Și-a petrecut o mare parte din viață luptând cu invadatorii otomani și cu alți dușmani interni și externi, marcându-și reputația atât de lider care-și apăra teritoriul, cât și de conducător extrem de crud. Viața și domnia sa s-au concentrat în principal pe zonele Țării Românești și zonele înconjurătoare.</p>
S5	Vlad s-a născut în 1431 la Sighișoara, un oraș care făcea parte din Regatul Ungariei (în prezent în România de astăzi). A condus Valahia de trei ori între 1448 și moartea sa în 1476/77. Metodele sale brutale, inclusiv împânzirea oamenilor în țepușe, l-au făcut infam, iar în România este adesea considerat un erou național.

Complexitatea răspunsurilor oferite la cea de-a treia întrebare demonstrează că viziunea filmului le-a stârnit curiozitatea studenților și i-a ajutat să fixeze cunoștințele legate de contextul istoric, precum și reperele spațiale și temporale studiate la cursul de *Cultură și civilizație românească*.

	Ați auzit despre Dracula și despre Bram Stoker?
S1	Da, am auzit despre Dracula și Bram Stoker. Dracula este un personaj fictiv vampiric creat de Bram
S2	Da, personajul Dracula creat de Bram Stoker în romanul său „Dracula” (1897), Dracula o figură mitică pentru legenda vampirului.
S3	Da, Dracula este un personaj fictiv creat de Bram Stoker în romanul său din 1897. Personajul Dracula a fost inspirat parțial de Vlad Țepeș datorită reputației sale de cruzime.
S4	Îl cunosc doar pe celebrul personaj Contele Dracula, iar în urmă cu câteva luni, cu călătoria mea aici în România, am aflat despre cine a fost inspirat să creeze personajul respectiv Dracula și i-am aflat numele Vlap Tepeș și reputația lui pentru metode de tortură. el a folosit. Până acum câteva luni am aflat despre el, care a fost creatorul romanului și faimosul său personaj Contele Dracula.
S5	Am auzit despre acest lucru doar din conversațiile pe care le-am avut cu oamenii. Nu am făcut niciodată cercetări și/sau nu am citit/vizionat personal materiale despre acest lucru. Dracula este un roman de Bram Stoker, publicat în 1897. Naratiunea se desfășoară prin intermediul unor scrisori, însemnări de jurnal și articole de ziar. Povestea începe cu avocatul Jonathan Harker care vizitează castelul nobilului transilvănean Contele Dracula. Harker descoperă că Dracula este un vampir, iar contele se mută mai târziu în Anglia, molipsind orașul Whitby, aflat pe malul mării. Un grup investighează și, în cele din urmă, îl ucide pe Dracula. Romanul se inspiră din folclorul și istoria transilvăneană, dar inspirația sa rămâne un subiect de dezbatere. Unii speculează că a fost influențat de figuri istorice precum Vlad Țepeș sau Elizabeth Báthory, dar notele lui Stoker nu menționează niciuna dintre ele. Oricum ar fi, Dracula a devenit o piesă fundamentală a ficțiunii gotice, explorând teme legate de gen, sexualitate și rasă.

Răspunsurile la cea de-a patra întrebare au dovedit abilitățile de învățare autonomă ale studenților, deoarece aceștia au reușit să identifice și să folosească surse de informații în mod independent, astfel încât să facă conexiuni între personajul istoric și personajul ficțional din romanul lui Bram Stoker.

	Ce vedeți în prim-plan/în fundal?
S1	Afișul prezintă protipul lui Vlad Țepeș imaginea sa este centrală și dominantă, prezentându-l ca un personaj puternic, sângele și impunător. Culoarea afișului arată că filmul este sumbră și dramatică.
S2	În prim-planul afișului filmului apare Vlad Țepeș, cu o privire dură și hotărâtă.
S3	În prim-plan, vedem de obicei imaginea puternică a lui Vlad Țepeș, poate călare pe cal sau ținând o armă. În fundal, se pot observa scene de bătălii, cetăți sau peisaje ale Țării Românești.
S4	-
S5	În prim-planul afișului filmului este vizibil un portret al lui Vlad Țepeș, care ilustrează caracterul său sever și extrem de serios. Din portretul său reiese că este

	un conducător, și unul vicios de altfel. Pe fundalul afișului de film este prezentat actorul care interpretează personajul lui Vlad, iar în spate se vede o reprezentare a unui război.
--	---

Studenții au fost capabili să realizeze o descriere a afișului prezentat, observând personalitatea dominantă și trăsăturile dure ale personajului principal afișate în prim plan, însă doar doi dintre studenți (S3 & S5) au reușit să descrie și fundalul afișului, în timp ce S4 nu a oferit niciun răspuns.

	De ce sunt atât de importante persoanele și elementele prezentate?
S1	Sunt importante de prezentat pentru că simbolizează oamenii și războiul.
S2	Aceste persoane și elemente sunt importante pentru că ajută la crearea atmosferei filmului și la contextualizarea istorică. Ele subliniază puterea și caracterul personajului principal și aduc în prim-plan aspecte esențiale ale vieții și domniei lui Vlad Țepeș
S3	Persoanele și elementele prezentate subliniază puterea și curajul lui Vlad Țepeș, precum și contextul istoric tumultuos în care a trăit.
S4	-
S5	Oamenii și elementele prezentate, inclusiv din distribuția producției cinematografice, sunt importante deoarece atrag atenția asupra unei părți semnificative din istoria României și oferă spectatorilor o reprezentare corectă a evenimentelor istorice și a vieții pe care Vlad și oamenii din vremea sa au trăit-o.

	Ce simbolizează elementele respective?
S1	-
S2	Elementele respective simbolizează puterea, cruzimea și misterul legate de Vlad Țepeș și perioada sa.
S3	Elementele din afișe simbolizează curajul, puterea militară și dorința de justiție a lui Vlad Țepeș, dar și brutalitatea metodelor sale.
S4	-
S5	Ele simbolizează și provoacă sentimente/gânduri de război, conflicte între oameni, identitate, sălbăticie, durere, greutăți și conflicte.

Cu toate că întrebările au avut un grad mai ridicat de complexitate, făcând apel la simbolistica elementelor și a personajelor, studenții au reușit, cu excepția S1&S4, să ofere răspunsuri coerente.

	Cum ați caracteriza personajul principal?
S1	-
S2	Personajul principal, Vlad Țepeș, poate fi caracterizat ca fiind curajos, necruțător și strategic. El este un lider care folosește metode pentru a-și menține controlul și pentru a-și apăra teritoriul.
S3	Personajul principal, Vlad Țepeș, poate fi caracterizat ca fiind un lider curajos și hotărât, dar și extrem de dur și nemilos. Este un apărător al teritoriului său, dar folosește metode brutale pentru a-și menține puterea.
S4	-

S5	Mi s-a părut că personajul principal încearcă să fie un extremist pragmatic. Scopul sau intenția sa pare să fi fost pură, de a scăpa societatea sa de rele și de acțiuni viclene, dar, în acest fel, a aruncat complet balanța milei pe fereastră, iar acest lucru a fost căderea sa. Avea trăsături de conducere foarte puternice și puternice, care puteau face ca teritoriul său să strălucească de pace și prosperitate, dacă erau utilizate în supunere la impulsul divin. Cu toate acestea, impulsul său intern i-a canibalizat practic intențiile și, deși a adus schimbări; nu întreaga schimbare în starea întunecată a inimii oamenilor pe care urmărea să o abordeze.
----	--

Studentii au reușit să identifice trăsăturile dominante ale personajului principal, caracterizându-l drept un lider curajos, dar și nemilos și crud.

	Ce v-a plăcut / nu v-a plăcut în mod deosebit la acest film?
S1	-
S2	Ce mi-a plăcut la acest film: Interpretarea intensă și captivantă a personajului principal. Ce nu mi-a plăcut în mod deosebit: Posibila exagerare a cruzimii lui Vlad Țepeș.
S3	Mi-a plăcut realismul și detaliile istorice prezentate în film, precum și portretizarea complexă a lui Vlad Țepeș. Totuși, unele scene de violență extremă au fost greu de urmărit.
S4	Se întâmplă să fie un film din 1979, au decoruri și costume bune, singurul lucru care nu mi-a plăcut, pentru mine traducerea nu este corectă, nu este sincronizată cu vocea personajelor.
S5	Îmi place pragmatismul și feroarea caracterului protagonistului. Totuși, nu sunt de acord cu toate metodele și mijloacele prin care acesta a executat „dreptatea” în incinta sa. Deși la nivelul autorității sale a dispus de „dreptul de a ucide în numele dreptății”, adevărata sa putere s-ar reflecta de fapt în capacitatea sa interioară de a manifesta reținere și milă pe fondul judecății sau al executării dreptății.

	Ce efect a avut asupra dumneavoastră personajul Vlad Țepeș?
S1	-
S2	Personajul Vlad Țepeș a avut un efect puternic asupra mea, trezindu-mi un amestec de fascinație și teamă.
S3	Personajul Vlad Țepeș a avut un efect puternic asupra mea, provocându-mi o reflecție asupra complexității istoriei și asupra finei linii dintre eroism și tiranie. Am fost impresionat de determinarea sa, dar și șocat de cruzimea metodelor sale.
S4	Acest personaj a avut un impact profund asupra mea, arătând cum puterea și disperarea pot transforma pe cineva într-un lider nemilos, provocând o reflecție asupra limitelor moralității și justiției în timp de război.
S5	Personajul lui Vlad îmi amintește de realitatea conform căreia contextul înconjurător al vieții va modela extremitatea acțiunilor și reacțiilor unei societăți. Vremurile barbare au determinat un fel de „rău necesar” în ochii lui Vlad. Oricât de mult impact pozitiv a avut acest lucru asupra societății, ar trebui să efectuez un studiu/cercetare aprofundată pentru a putea comenta în mod corespunzător. Cu toate acestea, sunt sigur că în ochii lui s-a simțit inițial (justificat) că a realizat reforma necesară într-un polis impregnat de răutate și neîncredere. Juxtapunerea

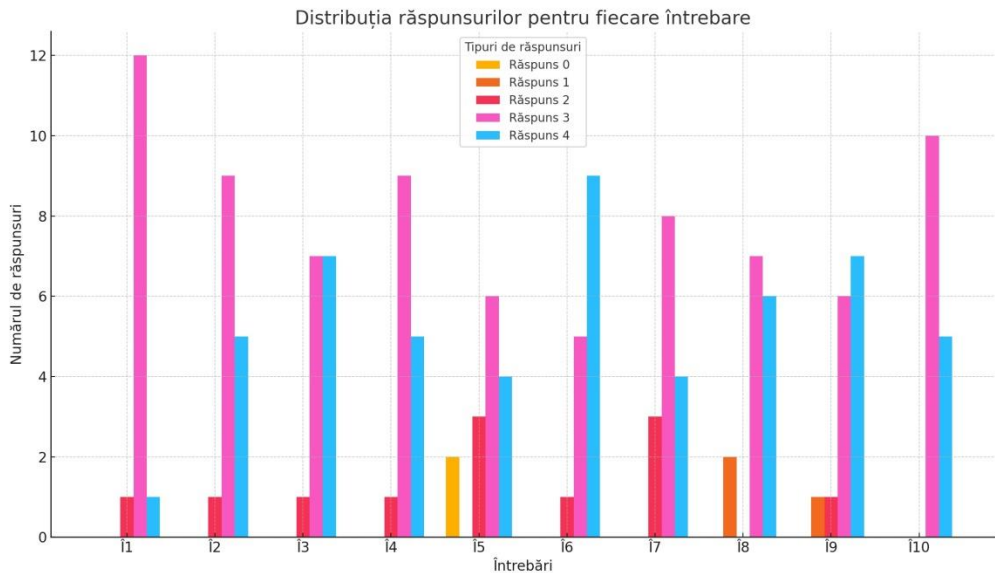
	<p>acestui impact la ceea ce ar fi putut fi posibil prin executarea eficientă și non-violentă a justiției și propagarea relațiilor simbiotice în interacțiunea dintre oameni la acea vreme este de nemăsurat. Nu putem măsura acest lucru, pentru că relele și relele de atunci ar fi putut foarte bine să justifice chiar acțiunile lui Vlad, cine poate judeca cu adevărat acest lucru? Poate singurul care poate sta în cele din urmă în scaunul de judecată pentru a face dreptate, menținând în același timp echilibrul fin al milei. Dreptatea nu poate fi legiferată cu forța în inima omului, dar poate că o legislație dreaptă și adevărată (corectă) poate ajuta la orientarea inimii omului în direcția corectă. Aceasta este treaba regilor, a conducerii și fiecare societate are nevoie de ea și este imperios necesar să fie executată cu înțelepciune, deoarece metoda de executare a conducerii va determina rezistența sau prăbușirea civilizației respective. Având în vedere acest lucru, suntem la îndemână pentru a lua în considerare propria noastră stabilitate ca civilizație globală, totul devenind posibil prin intermediul relațiilor istorice a lui Vlad</p>
--	---

Prin răspunsurile oferite la ultimele întrebări, studenții au avut posibilitatea să își exteriorizeze starea afectivă după vizionarea filmului, prin exprimarea, cu sinceritate, a propriilor opinii despre film și despre personajul principal.

Ulterior acestei activități, studenții au primit următorul chestionar:

		0	1	2	3	4
1.	Vizionarea filmelor în limba română îmi îmbunătățește competențele orale în limba română.					
2.	Mi se pare interesant să învăț limba română cu ajutorul filmelor.					
3.	Vizionarea filmelor îmi facilitează învățarea limbii române.					
4.	Vizionarea filmelor mă motivează să învăț limba română.					
5.	Prezentarea filmelor la orele de curs îmi reduce anxietatea în învățarea limbilor străine.					
6.	Filmele mă ajută să învăț cuvinte noi/ îmi îmbunătățesc achiziția de vocabular.					
7.	Folosesc adesea cuvinte și propoziții din filme în conversația zilnică.					
8.	Deseori imit vorbitorii nativi din filme pentru a-mi îmbunătăți vorbirea.					
9.	Învăț cum să pronunț cuvintele din filme.					
10.	Consider că învățarea limbii române prin intermediul filmelor mă motivează să particip la discuțiile de la curs.					

Fig. 1. Răspunsuri: 0 total dezacord, 1 dezacord parțial, 2 neutru, 3 acord parțial, 4 acord total

Distribuția răspunsurilor pentru fiecare întrebare din chestionar demonstrează că studenții au considerat benefică și interesantă utilizarea filmelor pentru învățarea limbii române, ajutându-i la dezvoltarea competențelor de receptare a textului oral, la învățarea și pronunția cuvintelor, dar și la motivația necesară pentru a învăța limba română și pentru a depăși anxietatea de a participa la discuții.

În urma acestei cercetări am constatat că filmul, ca resursă didactică, are un rol esențial în predarea limbii române studenților internaționali, potențialul acestei metode fiind evident în ceea ce privește dezvoltarea și consolidarea competențelor lingvistice și interculturale. Filmele oferă exemple de limba română vorbită în contexte autentice și diverse. Studenții pot asculta cum sună limba în situații reale de comunicare, de la dialogurile cotidiene până la discursurile formale sau colocviale. Astfel, ei învață nu doar vocabularul, ci și expresii idiomatice, intonații și registre stilistice diferite. Aceste resurse sunt importante și în context cultural, deoarece filmele permit studenților să înțeleagă mai bine specificul cultural al țării și al vorbitorilor nativi de limbă română. Prin vizionarea filmelor românești, studenții pot învăța despre istoria, tradițiile, valorile și obiceiurile României, iar înțelegerea culturii este esențială pentru o utilizare adecvată a limbii și pentru dezvoltarea competențelor interculturale. Filmele oferă contexte vizuale și situaționale clare care ajută la înțelegerea și consolidarea sensului cuvintelor și a expresiilor noi. Pe lângă dezvoltarea competențelor lingvistice, filmele stimulează și gândirea critică, deoarece permit studenților să analizeze personaje, situații și conflicte, toate acestea contribuind la o mai bună înțelegere a limbii și culturii române. Discuțiile și dezbaterile ulterioare sunt excelente pentru a exersa exprimarea în limba română și pentru a reflecta asupra mesajelor transmise.

Prin complexitatea tipurilor de discurs, vizual și textual, integrarea filmelor în procesul educațional se dovedește a fi un instrument valoros și o resursă pedagogică ofertantă și foarte utilă pentru dezvoltarea abilităților lingvistice, dar și pentru a oferi o altă perspectivă asupra culturii românești. Integrând filmele în procesul de învățare, studenții pot dobândi o înțelegere completă și autentică a limbii române și a identității românești, prezentul articol propunându-și să dezvăluie potențialul educativ al acestei resurse didactice, prin exemple concrete, puse în aplicare la cursuri.

Bibliografie

- BIRULÉS-MUNTANÉ, J.; SOTO-FARACO, S., *Watching Subtitled Films Can Help Learning Foreign Languages*, Published online 2016 Jun
29. Doi: 10.1371/journal.pone.0158409, disponibil la
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0158409>, accesat la 21.10.2024.
- JEWITT, Caret; KRESS, Gunther, *Multimodal Literacy*, New York, P. Lang Publisher, 2003.
- LIM, Fei Victor, *Multimodal Literacy*, în „Practice”, vol. 1., 2013, pp. 52-57, disponibil la
https://www.researchgate.net/publication/306080495_Multimodal_Literacy/citation/download, accesat la 21.10.2024.
- SOBEK, Adam, *Begegnung mit fremder kultur über visuelle texte. Aspekte authentischer realitäten in den spielfilmen Hannah Arendt (2012) und Westen (2013)*, în vol. Marlena Iwona Bielak, Janusz Taborek (ed.), *A dialogic contribution to determinants of glottodidactic space*, Piła, Poland, 2016, pp. 55-69.
- ȘERBAN, V.; ARDELEAN, Liliana, *Metodica predării limbii române. Curs intensiv pentru studenți străini*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980.
- VARGA, Cristina (coord.), *Noi direcții în didactica limbilor*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2014.
- VICTORIA, Sorina-Maria, *Romanul grafic la ora de limba română ca limbă străină în „Annales Universitatis Apulensis. Series PHILOLOGICA”*, nr. 24/2/2023, pp. 326-332, ISSN 1582-5523, disponibil la
http://philologica.uab.ro/upload/40_388_34.pdf.